

Bemutakozás az egri piacon

EGER

2012. április 14. szombat, 7.00
Katona téri piac

Április 14-én ismét kiköltözünk a Katona téri piacra. A sátrunkhoz látogatók megtekinthetik kispasztikáinkat, kiadványainkat, kipróbálhatják a szettet (egyiptomi táblás játékot), és természetesen pörgethetnek egyet éreynkerekünkön is, hogy ismét gazdagabbak legyenek egy érényel, amelyet aznap gyakorolhatnak.

Szophia Filmklub – Gattaca

BUDAPEST

2012. április 14. szombat, 16.00
Főnix Kultúrműhely, VIII., Rigó u. 6–8.

Vincent egyike azoknak a keveseknek, akik még „természetes úton” születnek meg egy genetikailag megtervezett társadalomban. Születésekor beteges és rossz fizikumot, rövid életet jósolnak neki, ezért egy olyan világban, amelyben alapelv a genetikai alapon történő megkülönböztetés, esélye sincs, hogy karriert csináljon. Vincentnek azonban van egy álma: fel akar jutni a Gattaca-úrállomásra, hogy úrhajós váljon belőle, és egyszer elrepülhessen a csillagokig...

Belépődíj: 800 Ft, kedvezménnyel 600 Ft

A félelem kórtana

A félelem megbetegíti korunk emberiiségét, aminek a legrosszabb következményei a napról napra jelentkező egyre újabb, egyre fájóbb panaszok.

A félelem, mint valami rettentő karom, lecsap gondolatainkra, érzelmeinkre és akaratainkra, és ezzel az értelmes cselekvés minden lehetőségét elveszi tőlünk. Életünk ilyenkor az önvédelemre, kibúvók keresésére, a felelősség és az állásfoglalás elhárítására, rejtőzködésre csupaszodik le, arra, hogy még véletlenül se keltsünk feltűnést. Ma nagyra becsülik a szürkeséget és fakóságot, pedig ezek a félelem jegyei, amely éppen ilyen fénytelen és borús.

Ilyenkor megjelenik egy figyelemre méltó viszonyulás: az ellenszegülés, amikor az emberek ellenállnak mindennek, ami akár a legcsekélyebb elkötelezettséggel járna. Semmi sem jó nekik, mivel először a hibákat veszik észre, és közben az egyre növekvő félelem megfosztja őket az érények felismerésének minden lehetőségétől.

Aki mindenre nemet mond – vagyis semmit sem támogat –, a félelem egy másik kóros tünetétől szenved. Egyedül saját nyereségét és személyes túlélését vallja értéknek, akkor is, ha ezért át kell gázolnia mindenkin, ami az efféle gondolkodás közvetlen következménye. Ez nyilvánvalóan az önzés egyik legijesztőbb formája, amelyben az „én” annyira erősödik meg, amennyire másokat lenéz. Nem arra törekszik, hogy megoldja a világ meglévő gondjait, hanem félelemből elzárkózik tőlük és becsmérel minden mást, miközben a tétlenség védőszárnyai alá menekül.

A filozófusnak ki kell űznie magából a félelmet és minden szövdményét. Meg kell tanulnia szétválasztani a jót a rossztól, kitartani nézetei mellett, és meg-

különböztetni őket a nekik ellentmondóktól, mindezt pedig az akarattal és a cselekvéssel karöltve. Nem lehetünk csupán „ellenszegülők”; szilárd és hiteles eszményekből kell építkeznünk, hogy ellen tudjunk állni egynémely dolognak. Mielőtt valamit elutasítunk, valami mást el kell fogadnunk. Mielőtt valamit tagadunk, tudásra van szükségünk.

A filozófus az élet bármely szegletében rábukkanhat a hibákra és hiányosságokra, de nem áll meg ott, hogy rájuk mutat vagy szorongani kezd miattuk, hanem lelkesen azon munkálkodik, hogy erejéhez mérten jobbítson mindenben – természetesen önmagával kezdve.

A filozófus nemcsak a rosszat veszi észre, hanem a jót és az előremutatót is, amely időnként rejtve van, vagy éppen elnehezíti a meglátását a félelem és a tehetetlenség terhe. Az érényeket, mint minden palántát, gondozni és ápolni kell, amíg el nem érik fejlődésük csúcspontját.

A filozófus nem szembeszegül az élettel, hanem elkötelezi magát mellette, elfogadja az ellenkező áramlatok létezését, és igyekszik tiszta elvekre szert tenni, hogy elboldoguljon a világban. Akik mindennek ellenszegülnek, végül embertelenné válnak; a filozófus ezzel szemben nélkülözhetetlennek tartja az emberséget ahhoz, hogy a várva várt új és jobb világ felépülhessen.

Delia Steinberg Guzmán
Az Új Akropolisz nemzetközi elnöke

A labirintus csodája**BUDAPEST**

2012. április 14. szombat, 16.00
 Hunyadi Kultúrműhely, I., Attila út 29.
 I/7. (kaputelefon: 24)

Vajon miért foglalkoztatják ennyire az embert a labirintusok? Lehetséges, hogy szimbolikus formába öntve saját életünk kacskaringóit látjuk bennük? Könnyen lehet, hiszen gyakorta tesszük fel a kérdést, honnan hová tartunk életünkben. Egy cél felé haladunk vagy csupán látszólag jutunk előre, miközben újra és újra ugyanazokat a köröket rójuk? Az athéni Thészeusz és a krétai Minótaurosztól a mítosz az emberi élet küzdelmeinek értelméről szól, és megmutatja azt is, hogyan juthatunk el a célig.

Belépődíj: 800 Ft, kedvezménnyel 600 Ft

Hogyan teremtünk kapcsolatot?**SZEGED**

2012. április 17. kedd, 18.30
További alkalmak: április 24., május 8.
 Concordia Kultúrműhely, Szivárvány u. 3/a

Hogy jól érezzük magunkat egymással, és a bőrünkben!

- A felmerülő témák:
- egyenrangúság a viszonyainkban
 - az egyes kapcsolattípusok
 - az együttélés tanulságai

Belépődíj: 600 Ft, diákoknak 500 Ft
 A három alkalomra együtt 1500 Ft, diákoknak 1200 Ft.

Jorge A. Livraga: A szabadságról és a rabszolgaságról

A szabadság a felébredt emberek jellemzője, akik képesek megválasztani útjukat, akik messzebbre látnak. Az ember lényegi tulajdonsága ez a szabadság; aki elveszíti, önmagát veszíti el. Aki szabad, saját belső természetét egyik törvényének engedelmeskedik, ami a szabadság maga. Aki nem szabad, aki saját vagy mások szenvedélyeinek rabja, aki saját vagy mások testének rabja, nem ismerheti meg a filozófiai engedelmességet. Olyan, mint egy állat, amely felett szellemek és emberek, vágyak és félelmek uralkodnak. Hajlamos az erőszakra és a csalásra, kizsákmányolható és ő is kész ugyanígy cselekedni.

A belső szabadság, saját természetéből adódóan, a Törvények tiszteletétől függ, és ezek a Törvények teszik lehetővé lét-rejöttét is. A szabadság megszabadulás az állati énünktől, amely szenvedést okoz, és megszegyenítően csüng rajtunk. Ezt a szabadságot azonban csak úgy érhetjük el, ha a felébredt Egyén harmonikus viszonyt tud kialakítani a közösséggel.

A szabadság nem végcél, hanem eszköz valaminek az eléréséhez, és ha nem párosul nemességgel és jósággal, a kizsákmányoló eszközévé válik, akik a szabadsággal tesznek lakatot a hiszékenyek szájára.

A szabadság önmagában nem cél, hanem csupán eszköz, hiszen csak ha a céljai jók, akkor jó a szabadság is. Másként faltörő kossá válhat, amely lerombolja az ember védfalát, vagy aljas szándéktól vezérelve egész nemzeteket dönthet romba.

Szükségünk lenne arra, hogy a gondolatban létező szabadságot élhető szabadsággá alakítsuk át. Élnünk kell a szabadságot, nem elég csak gondolkodni róla. Az okoskodás kora, a pusztaság és kora leáldozott.

A szabadság az egyén tudatosságára épül, önmaga és a világ megismerésének képességére. Ha az ember nem is-

meri önmagát és a világot, önnön szabadságát korlátozza.

Aki bezárkózik és enged a kétségbeesésnek, kétszeres fogságba esik. Az intelligens ember mindig megtalálja a módját, hogy elérje a szabadság és méltóság nélkülözhetetlen minimumát.

A vakhit kizárja a szabadságot, a szabadság viszont nem zárja ki a hitet. A hitnek a beigazolódott tényekből kell erednie, hirdetni és jövedölnie kell a belőle fakadó magasztosabb igazságokat. Nem válhat olyan erővé, amely az értelem és a fejlődés útjában áll, és elenséges mindenkivel, aki érez, gondolkodik és szeret.

Kihasználtak és kihaszználók vagyunk egyaránt, álszükségletekkel telítjük életünket, meddő és felszínes viselkedési formákkal, és így milliónyi modern rabszolga táborát alkotjuk, akiknek nincs sem politikai, sem filozófiai tudata: alkalmazottak és szakmunkások hatalmas seregévé lettünk.

Furcsa szerzet az ember! Alighogy megkötözik vagy bezárják pár napra, máris kétségbeesetten követeli a szabadságot. Azt viszont élvezzi, ha saját indultai, szenvedélyei és tudatlansága verik láncra. Testét, földi lakhelyét börtönné alakította, és saját szenvedéseit megkedvelve mindent megtesz azért, hogy el se kelljen hagynia.

A rabszolgaság nem csupán fizikai korlátozottság, sokkal inkább egy mentalitás. Már a sztoikusok is azt hangsúlyozták, hogy valójában csak az a rabszolga, aki önmagát annak érzi, és elfogadja ezt az állapotot ellenkezés nélkül.

Hányszor döntöttek rabigába embereket a szabadság nevében, mennyi vért ontottak, miközben a jóságra és a jámborságra hivatkoztak! Égig érne azoknak a bölcseknek a holttestével megrakott máglya, akiket már feláldoztak a bölcsesség nevében!

A tiltakozás a rabok eszköze, a szabad emberé azonban a cselekvés. Akinek van keze és szíve, nem tiltakozik, hanem cselekszik. Mindenki írhat a történelem könyvébe.

A népeket a „nép nevében” döntik rab-szolgasorba, a szabadságra hivatkozva pedig eltörlik a föld színéről...

A fehérből fekete lesz, a szabadságból rabság, az együttlétekből szétválás. A Törvény ritmikusan lüktet, és minden létező, minden pillanat a két ellentét összeütkezéséből születik. De az is igaz, hogy a feketéből fehér lesz, a rabságból szabadság, a szétválásból újbóli egymásra találás...

Az éhezők kedvenc témája a kenyér, a rabszolgáké pedig a szabadság. Akik valóban szabadok, nem beszélnek a szabadságról, hanem megélik.

Az igazi szabadság egy, mint ahogyan az igazi engedelmisség is az. És minden ember részesülhet bennük, és nem kell testvérháborút vívni egymással és gyerekesen viselkedni abban a hitben, hogy attól lesznek szabadabbak, ha felteszik a lábukat az asztalra, mintha így maradnának természetesen, ahelyett hogy a földön tartanák őket, ahol a helyük van, és amire a természet az évmilliók alatt felkészítette őket. Az engedelmisség természetes magatartás, amelyben a lábat lábként, a kezet kézként, az érzelmet érzelmként, a gondolatot gondolatként és a Lelket Lélekként használjuk. Amikor mindez felborul, attól kezdve nincs már sem szabadság, sem forradalom... semmi sincs. Csak a tudatlanság, a rendtelenség, a félelem és a bukás létezik. Semmi sem virágozhat, ami a természettel szembe fordul, és végül a mostani civilizációs formához hasonlóan úgy végzi, hogy saját anyagi, lelki és szellemi hulladékának mérgétől pusztul el.

Az engedelmisség szabad választás eredménye, és nem a körülmények kényszerítik ki. Számunkra az engedelmisség a

kitszult szabadság, amelyben mindenki maga választja meg a sorsát, útját, munkáját, nevetését és könnyeit, borát és Istenét. És ha elhatározta magát, hű marad kiválasztott útjához, hiszen ő a szimbóluma és megtestesülése annak, ami mellett akarata döntött. A platonikusok mondása szerint csak a szabadok tudnak engedelmeskedni, ami egyszerű igazság, tiszta, akár egy vízcsepp. Aki nem szabad, az nem tud engedelmeskedni... legfeljebb megtörni.

Addig terjed a szabadságunk, ameddig a tudatosságunk, önmagunk és a dolgok ismerete. Akkor tudunk kiválasztani egy szobrot a többi közül, ha már tudunk valamit a szobrokról. Akkor választhatjuk ki a megfelelő gyógyszert, ha már tudunk valamit az orvoslásról, egy növényt pedig, ha vannak botanikai ismereteink. De ha nem tudunk semmit a szobrokról, az orvoslásról vagy a botanikáról, mi alapján válasszunk?

A túlhalmozott magántulajdon fényűzéshez és rabszolgatartásához vezet. Ha egy ember tárgyakat szeret birtokolni, előbb-utóbb embereket, sőt nemzeteket is birtokolni akar majd, akik így megismerik a zsarnokokat.

Az életben mindig választani kell. Nem lehet minden a miénk.

Filozófia mint életmód

„Ha a tökéletesedés útját lépcsősnek képzeljük el, az egyik lépcsőre (az alsó lépcsőnél már feljebb), ez van írva:

– Nem mondok rosszat senkiről.

A következő lépcsőre:

– Nem is gondolok.”

(Gárdonyi Géza)

Reneszánsz lantduók

BUDAPEST

2012. április 15. vasárnap, 19.00
Hunyadi Kultúrműhely, I., Attila út 29. I/7. (kaputelefon: 24)

Reneszánsz lantduókat hallgathatunk Konstantin Michaylov és Reményi Árpád előadásában, John Dowland, Francesco da Milano, John Johnson és Simone Molinaro művei közül válogatva. A műsort Francesco Petrarca és William Shakespeare szonettjei tagolják, közreműködik Mészáros Veronika.

Belépődíj: 800 Ft, kedvezménnyel 600 Ft

Föld napja az Érsekkertben

EGER

2012. április 20. péntek, 9.00
Érsekkert

A Föld napja alkalmából az Új Akropolisz is felállítja sátrát az Érsekkertben, ahol önkénteseink egész nap különböző programokkal várják a látogatókat.

Az európai zenetörténet évszázadai, 4. rész

BUDAPEST

2012. április 21. szombat, 19.00
Hunyadi Kultúrműhely, I., Attila út 29. I/7. (kaputelefon: 24)

Az Accelerando együttes és vendégeinek műismertetéssel egybekötött hangversenyszorozata. Ritkán játszott darabokról és ritkán játszott darabokat hallhatunk az elmúlt évszázadok hagyatékából. Mostani témáink az olasz és a francia barokk (XVII–XVIII. század), felcsendülnek Corelli, Vivaldi, Couperin, Lully és Rameau művei.

Belépődíj: 800 Ft, kedvezménnyel 600 Ft

XVII. Gellért-hegy tisztítási akció

BUDAPEST

2012. április 22. vasárnap, 9.00
Gellért-hegy

A Föld Napján immár tizenhetedik alkalommal rendezzük meg hagyományos „Gellért-hegy tisztítási akciót”.

Találkozó: 9 órakor a vízesés fölött, a Gellért püspök-szobornál.

Várunk minden lelkes önkéntest, akár egyénileg, akár csoportosan (iskolacsoportok, alpinklubok, kérjük, előre jelezzék részvételüket elérhetőségeinken).

Sophia Filmklub Egy csodálatos elme

EGER

2012. április 28. szombat, 16.00
Az Új Akropolisz egri központja, Gyóni Géza u. 30.

John Forbes Nash Jr. korának egyik legkiválóbb elméje. Még csak egyetemista, de gondolatai már meghaladják a modern közgazdaság atyjá, Adam Smith tanait. Amilyen zseniális gondolkodó, olyannyira különc is, nehezen találja a hangot a többi emberrel. Vágyai látszólag beteljesülnek, amikor egy rejtélyes ismeretlen szigorúan titkos megbízást ad neki...

Belépődíj: 600 Ft, kedvezménnyel 500 Ft

Azt mondták... a megkülönböztető-képességről

„Semmilyen szél nem kedvez annak, aki nem tudja, melyik kikötőbe tart.”

(Seneca)

„Az igazi törvényeket nem írták könyvekbe és nem öröködnék fölöttük fizetett tisztviselők. [...] Veled, benned és körülötted élnek, és a világ teremtésétől a világ végezetéig változatlanok. Meghatározzák, hogy mit tehetsz és mit nem tehetsz, megéreztetik veled a különbséget jó és rossz, szép és csúnya között.”

(Wass Albert)

„Tanuld meg, hogy mi visz előre, és mi az, ami visszatart, aztán válaszd ki a bölcsességig vezető utat.”

(Buddha)

„– Ez a hegy kopasz – mondja a keleti oldalon lakó ember –, nincs rajta egyetlenegy fa sem!

– Ezt a hegyet sűrű erdő borítja – jelenti ki a nyugati oldalon lakó.

Mielőtt hajba kapnál valakivel emiatt,

vedd a fáradságot és sétálj át a hegy másik oldalára is.”

(Wass Albert)

„Nem alapozhatjuk boldogságunkat arra, ami jön-megy, ami ma van és holnap már nem lesz, ami a miénk, majd elveszítjük, ami megjelenik és eltűnik... Ez óriási bizonytalanságot, szorongást ébreszt, mert valójában nem tudjuk, mi az, amire szilárdan támaszkodhatunk az életben. Ha tényleg boldogan szeretnénk élni, tisztában kell lennünk azzal, hogy mi maradandó az életünkben.”

(Delia Steinberg Guzmán)

„Sokszor nagyon éles szem kell hozzá, hogy valaki megkülönböztesse az egyenes mellékutca szűk bejáratát a görbe síkator kezdetétől. [...] Időben tanulj meg a görbe utat az egyenes-től megkülönböztetni. Tanuld meg az elágazásokat, s ha valahol nem ismered ki magadat, azokat kérdezd meg, akik téged felelősséggel szeretnek.”

(Szilvási Lajos)

Ajánljuk

Világos indul és a második lépésben mattot ad

Hétről hétre új taktikai megmértetéssel nézhetünk szembe az Új Akropolisz honlapján. A sakkfeladványok nemcsak elemző képességünket teszik próbára, hanem – ha van bátorságunk – felderíthetjük belső világunk sötét és világos mézöit, illetve a figurákat is, amelyek irányításáért mi felelünk.

Nincs ember, aki ne ismerné a sakkot, mégis igen kevesen vannak, akik igazán kiismerik magukat benne. Ez a több mint másfél évezredes táblás játék egyszerre matematika, stratégia, logikai játék, valamint képzési eszköz.

Legfontosabb figurája a király – a játék neve is perzsa megfelelőjéből, a sah szóból származik –, ő a cél, a végeredmény szempontjából csak ő számít. Ahogy az életben is: ha nincs cél, akkor csak sodródunk a lépéseinkkel az élet sakkjáráján. A cél elérését azonban meg kell tervezni. Nincs esély a győzelemre, ha az embernek nincs hosszú távú (stratégia) és rövid távú terve (taktika). Taktika nélkül légvárat építünk, stratégia nélkül pedig csupán spontán döntéseket hozunk.

De gondoltunk-e már arra, hogy mit jelenthet saját életünkben „állóháborúban feláldozni egy bábút egy pozíció előnyért cserébe”, vagy mi számunkra a „kettős támadás”? Esetleg mire fordítható át az, hogy a gyalog, a leggyengébb bábu, az utolsó sorba bejuttatva bármivé átváltozhat, akár a csata kimenetelét is eldöntve?

A sakkban is oka és következménye van minden lépésünknek. A sakklépések szinte végtelen variációi lehetőséget teremtenek arra, hogy többet tapasztaljunk, mint amennyit megélünk, és egy életre okulhassunk abból is, ami csupán egy játéktáblán történt.

Heti sakkfeladványunkat a www.ujakropolisz.hu/heti-sakkfeladvany oldalon találja.

„Milyen közel állnak egymáshoz: adni – kapni, ajándékozni – elvenni, tisztelni – megalázni, odafigyelni – elvárni, elengedni – kényszeríteni, megbocsátani – haragudni, megbízni – gyanakodni, együttérezni – közönybe burkolózni, hinni – kételkedni... A választani tudás az igazi tudás.”

(Khioszi Tatiosz)

„Ha választanunk kell, és mégsem tesszük, már választottunk is.”

(William James)

„Ha egyszer meghatároztuk életünk fő céljait, ha egyszer haladni kezdünk a célhoz vezető úton, nap mint

nap választanunk kell a dolgok között. Sőt, nem csupán racionális döntések meghozataláról van szó, hanem a választást elősegítő tettekről is.”

(Delia Steinberg Guzmán)

„Minden kellemetlen képzet felmerülésekor nyomban jegyezd meg: »Te csak képzet vagy, és egyáltalán nem az, aminek látszol.« Ezután vizsgáld és ítéld meg a képzetet elveid alapján: legelőször és legfőképpen abból a szempontból, vajon oly dolgokra vonatkozik-e, amelyek hatalmunkban vannak, vagy pedig olyanokra, amelyek nincsenek hatalmunkban.”

(Epiktétosz)

„Az eseményekből csak akkor gyúlik a sikerhez vezető utat láthatóvá tévő világosság, ha az ember képes oly módon szemrevételezni a dolgokat, ahogyan azok vannak, bármiféle önámítás vagy illúziók nélkül.”

(Ji King)

„Az embereknek az a hibája, hogy még azelőtt szeretnének megoldásokat, mielőtt a felmerülő kérdéseket mélyebben megvizsgálták volna.”

(Jorge Angel Livraga)

„Okosnak és bölcsnek lenni két különböző dolog.”

(Victor Hugo)

FILOZÓFIAI KVÍZ

Áprilisi feladványunk a szabadságról:

1. Szerinted mit jelent Khalil Gibran gondolata: „A feledni tudás a szabadság egyik formája”?

- Azt, hogy az is szabadabbá tesz minket, ha meg tudunk válni saját régi, berögzült nézeteinktől, érzelmeinktől, szokásainktól.
- Azt, hogy ne akarjunk semmit és ne ragaszkodjunk semmihez. Ha az ember megfeledkezik a célokról, akkor azok nem nyomasztják majd, és szabadnak érzi magát.
- Ez csak részgazság. Nem elég felejteni tudni, emlékezni is tudni kell. Ha fejben tartom a jogaimat, azonnal kiderül, ha korlátozni akarnak.

2. Buddha tanításai szerint akkor leszünk végleg szabadok, és érzük el a Nirvánát, ha megszabadulunk... De vajon mitől?

- ...a vagyonunktól.
- ...a vágyainktól.
- ...az életünktől.

3. Epikurosnál találjuk ezt a mondást: „Ha az igazi szabadságot akarod elnyerni, a filozófia rabszolgájának kell lenned”. Mit jelenthet ez?

- Naponta olvassunk sok filozófiát, ahogy Kant, Hegel és Spartacus is tette.
- A filozófia ráébreszti az embert arra, hogy mi fontos és mi nem az, így képes lesz szabadon dönteni és irányítani az életét.
- Ennek nincs értelme, hiszen igazi szabadság nem létezik. Ezzel a paradoxonnal Epikurosz csupán rá szeretett volna mutatni erre.

4. Hogyan fejeződhet be a filozófuscászár, Marcus Aurelius gondolata? „Gondold meg, hogy a szabadsággal egyáltalán nem összeférhetetlen, ha... ”

- ...azt teszel, amit akarsz, gondolkodás nélkül, a pillanat hevének engedve.
- ...nézeteid mellett kitartasz, s ragaszkodsz hozzájuk a végsőkig.
- ...nézetedet megváltoztatod, és ha arra hallgatsz, aki jó tanácsot ad.

Küldd el nekünk tippjeidet az elehir@ujakropolisz.hu címre! A helyes megfejtők között jegyeket sorsolunk ki, amelyek beválthatók egy tetszés szerinti programunkra, vagy választhatnak egyet Fortuna füzeteink közül.

MÁRCIUSI KVÍZÜNK HELYES VÁLASZAI A KÖVETKEZŐK: 1. B, 2. C, 3. A, 4. C